

ANTHEUNIS, Jacob J. (Gent 1758 – begin 19de eeuw).

Volgde universitaire studies te Dowaai, week na de Brabantse Omwenteling uit naar Parijs en keerde tijdens de Franse bezetting terug naar Gent. Antheunis was auteur van enkele komedies en treurspelen (onder meer *De dood van Julius Cesar* naar Voltaire, *Trazimus* en *Timagenus* naar Dubuisson),

vertaler van enkele pamfletten (onder andere *Verklaering van de rechten des menschen ende des burgers*), uitgever van de *Gazette van Belgis* (7 januari 1798 – 7 juli 1798; van nr. 4 af *Vlaemsche Gazette*) en opsteller van een in pseudo-bijbelse taal geschreven weekblad, *Protocole Jacobs* (van 1798 tot 1800, in drie delen gebundeld). In dat laatste fulmineerde hij regelmatig tegen zijn stadsgenoot Karel Broeckaert en diens *Sysse-Panne*.

Hoewel antiklerikaal en republikeinsgezind, protesteerde hij in zijn tijdschrift tegen het optreden en de knevelarijen van de Franse ambtenaren en verzette hij zich tegen de conscriptie en tegen de wreedheden waarmee de **Brigands** behandeld werden. Hij kwam erin op voor de eigen aard en tegen de verwaarlozing van de eigen taal, pleitte voor het Vlaamse toneel (hij was een van de vernieuwers van het theater in het Gentse rederijkersmilieu) en voor “de hollandsche taal (die) de opregte taal der vlamingen is of wezen moet”. Met andere leden van de Gentse rederijkerskamer **De Fonteine** ijverde hij voor een spelling naar Noord-Nederlands model.

LITERATUUR: Ph. Blommaert, *De Nederduitsche Schrijvers van Gent*, 1861; – J.O. de Vigne, ‘De Zuidnederlandsche schrijvers van het tijdstip der Fransche Overheersching (1795-1815)’, in *De Vlaamsche Kunstbode* (1873), p. 72-75; – J. Smeyers, *De Nederlandse letterkunde in het Zuiden* (Geschiedenis van de letterkunde der Nederlanden, VI, 1975).

JOZEF SMEYERS*